

Duodecimin ja Hotuksen kannanotto: Hoitosuositukset turvaamassa vaikuttavia terveystalouksia – suosituksille on taattava riittävä ja vakaa rahoitus

Hallituksen pitää varmistaa pysyvästi hoitosuosittelujen riittävä rahoitus, painottavat Lääkäriseura Duodecim ja Hoitotyön tutkimussäätiö yhteisessä kannanotossaan. Valtion talousarviossa tämä panostus on pieni. Sen sijaan terveystalouksien käyttäjille ja hyvinvointialueille se merkitsee paljon. Luotettava tieto tukee päätöksentekoa.

Yksi hyvinvointialueiden alkutaipaleen keskeisistä tehtävistä on ollut se, että hoitokäytännöt ja resurssien käyttö yhtenäistetään. Samaan aikaan väestön ikääntyminen, kasvava palvelutarve ja kustannusten nousu asettavat sosiaali- ja terveydenhuollolle yhä suurempia vaatimuksia. Lainsäädännön mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tulee olla yhdenvertaisia, vaikuttavia ja kustannustehokkaita (Laki hyvinvointialueesta 611/2021). Toiminnan on myös perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin (Terveydenhuoltolaki 1326/2010).

Jotta sosiaali- ja terveydenhuolto voisi vastata näihin vaateisiin, käytössä olevia menetelmiä on jatkuvasti kehitettävä, arvioitava ja seurattava tutkimustiedon pohjalta. Tarve on erityisen suuri nyt, kun hyvinvointialueiden resurssipaineet pakottavat pohtimaan käytössä olevien resurssien oikeudenmukaista jakamista.

Kansalliset hoitosuositukset muodostavat keskeisen perustan hyvinvointialueiden kehittämistyölle ja yhdenvertaisille palveluille asuinpaikasta ja palveluiden tuottajasta riippumatta. Ajantasaisten ja luotettavien suositusten avulla voidaan myös vähentää hoitokäytäntöjen perusteetonta vaihtelua, karsia vähähyötyisiä hoitoja sekä parantaa palveluiden vaikuttavuutta ja asiakas- ja potilasturvallisuutta.

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim ja Hoitotyön tutkimussäätiö (Hotus) julkaisevat kansallisia, näyttöön perustuvia hoitosuositteluita ja tukevat niiden käyttöönottoa. Duodecimin Käyvällä hoidolla ja Hotuksella on vuosien kehittämistyön tuloksena luotettavat ja hiotut toimintatavat, joiden ansiosta sekä sote-alan ammattilaiset että kansalaiset luottavat tuottamiimme hoitosuositteluihin.

Kuten terveydenhuollon yleensä, myös hoitosuosittelujen luottamus säilytetään jatkuvalla oman toiminnan arvioinnilla ja kehittämisellä. Tuorein esimerkki on molempien organisaatioiden ulkopuolisella hankerahoituksella kehittämä toimintatapa, jolla taloudellinen tieto liitetään hoitosuositteluihin. Se tarvitsee pysyvän lisärahoituksen, jotta pystymme tulevaisuudessakin tuottamaan taloudellista tietoa päätöksenteon tueksi.

Esitämme yhteisenä kannanottonamme, että hallitus sitoutuu pysyvästi varmistamaan Käyvän hoidon ja Hotuksen riittävän rahoituksen. Pääministeri Petteri Orpon hallitus on ohjelmassaan esittänyt, että vaikuttavia menetelmiä ja parhaita käytäntöjä tuetaan palvelujärjestelmässä. Yhtenä keinona nähdään hoitosuositukset. Niiden laatimiseen onkin määräämällä tavalla vuosina 2024–2025 panostettu enemmän vaikuttavuuden määrärahojen turvin. Hoitosuosittelujen laatiminen, ylläpitäminen ja kehittäminen vaativat kuitenkin vakaata ja riittävää rahoitusta. Valtion

talousarviossa tämä pysyvä panostus on pieni. Sen sijaan terveyspalveluiden käyttäjille hyvinvointialueilla se merkitsee paljon.

Helsingissä, 6.3.2025

Hoitotyön tutkimussäätiö

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim

Lisätiedot: Päätoimittaja Raija Sipilä, Käypä hoito, 050 355 4153, raija.sipila@duodecim.fi ja tutkimusjohtaja Heidi Parisod, Hoitotyön tutkimussäätiö, 044 529 0037, heidi.parisod@hotus.fi.